

SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
III. volebné obdobie

253

UZNESENIE
SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 31. marca 2014

k nezlučiteľnosti výkonu funkcie sudcu s postavením sudcu ako zástupcu
v civilnom konaní - podnet,

Súdna rada Slovenskej republiky

po prerokovaní podnetu k nezlučiteľnosti výkonu funkcie sudcu s postavením
sudcu ako zástupcu v civilnom konaní, na 14. zasadnutí

s c h v a ľ u j e

**„S t a n o v i s k o
k zlučiteľnosti výkonu funkcie sudcu s postavením sudcu ako
zástupcu v civilnom konaní**

Výkon funkcie sudcu je podľa § 23 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o o sudcoch a príslušiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku, vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti a okrem členstva v súdnej rade.“

Zákon zakazuje sudcom podnikáť, zastávať inú platenú funkciu, vykonávať inú zárobkovú činnosť alebo v súlade s princípom oddelenia štátnych mocí a princípom nezávislosti výkonu funkcie sudcu paralelne s výkonom funkcie sudcu zastávať funkciu v inom orgáne.

Sudca môže byť nielen účastníkom konania, príp. jedným z účastníkov konania (napr. dedič v dedičskom konaní, žalobca v konaní o nároku na náhradu škody spôsobenej napr. prevádzkou motorového vozidla), ale aj zástupcom účastníka (účastníkov) konania, za podmienky, že nejde o vec, ktorá mu bola pridelená na rozhodnutie alebo o vec, ktorú rozhodoval na súde iného stupňa, alebo sa na konaní zúčastnil v inom procesnom postavení (napr. ako prokurátor, zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí) a výkon funkcie zástupcu účastníka konania nie je spojený s nárokom na odmenu, resp. činnosť zástupcu účastníka konania nevykonáva ako zárobkovú činnosť alebo inú činnosť, s ktorou je funkcia sudcu podľa § 23 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich nezlučiteľná.

Opačný výklad by znamenal, že sudca nemôže napr. v konaní o určenie výživného zastupovať svoje nepľnoleté dieťa alebo v inom konaní zastupovať blízku osobu alebo člena svojej domácnosti (§ 116 a § 115 Občianskeho zákonníka), príbuzného alebo inú fyzickú osobu, ktorá nemôže pred súdom konať samostatne.

Sudca môže v konaní vystupovať nielen ako zákonný zástupca účastníka konania podľa § 22 a 23 OSP, ale v zásade aj ako zástupca účastníka konania ustanovený súdom podľa § 29 ods. 6 prvej vety OSP, a konečne, môže byť aj splnomocneným zástupcom účastníka konania a to fyzickej aj právnickej osoby (napr. rybárskeho, poľovníckeho alebo iného (záujmového) združenia fyzických osôb, ktorého je sudca členom, spoločenstva vlastníkov bytov a pod.) podľa § 24 OSP, samozrejme, nie vo veci, ktorá mu bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie a za podmienky, že spôsobom výkonu činnosť zástupcu účastníka konania nenarušuje vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu a neohrozuje dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

Na porovnanie podľa § 31 ods. 2 Trestného poriadku sudca ale tiež prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených. To znamená, že výkon funkcie sudcu nie je nezlučiteľný s činnosťou sudcu konajúceho ako spoločenský zástupca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo ako spoločný zástupca poškodených v inej, jemu nepridelenej veci, za podmienky, že výkon týchto činností nie je zárobkovou činnosťou ani inou činnosťou, s ktorou je výkon funkcie sudcu podľa § 23 ods. 1 zákona o sudcoch a prísediacich nezlučiteľný.

Vo všeobecnosti zastupovanie svojho príbuzného, ako účastníka konania, sudcom, vo veci, ktorá mu nebola pridelená na prejednanie a rozhodnutie, nie je podľa názoru Súdnej rady Slovenskej republiky v prípade neexistencie pochybnosti

o tom, že činnosť zástupcu žalovanej, ktorý je povolaním sudcom, resp. spôsob jej výkonu, narušuje vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohrozuje dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov, alebo je v rozpore s inými povinnosťami sudcu vrátane povinnosti zdržať sa verejného vyslovovania svojho názoru o veciach prejednávaných súdmi, ktoré nie sú právoplatne skončené podľa § 32 ods. 11 zákona o sudcoch a prísediacich, takým dôležitým dôvodom, ktorý by zákonnému sudcovi umožňoval rozhodnúť o odročení pojednávania, dokonca na neurčito, do doručenia rozhodnutia Súdnej rady Slovenskej republiky podľa § 23 ods. 2 zákona o sudcoch a prísediacich.

Overovateľ: JUDr. Eduard Bárány, DrSc.

JUDr. Štefan Harabin
p r e d s e d a
Súdnej rady Slovenskej republiky